

มาทำความรู้จักกับ

“ค่าเสื่อมราคา ค่าสูญสิ้น และค่าการตัดจำหน่าย” ของ ปตท.สผ.
(Depreciation Depletion and Amortization-DD&A)”

หลายคนอาจสงสัยว่าบริษัทที่มีลักษณะเฉพาะอย่าง ปตท.สผ. ซึ่งทำธุรกิจสำรวจและผลิตปิโตรเลียม มีการลงทุนอะไรบ้างและเอาค่าใช้จ่ายในการลงทุนเหล่านั้นมาคิดเป็นค่าเสื่อมราคาอย่างไร ฉบับนี้เรามีคำอธิบายมาบอก

ก่อนอื่นเรามาทำความเข้าใจกันก่อนว่า การพัฒนาและผลิตปิโตรเลียมโดยทั่วไป ปตท.สผ. ต้องลงทุนอะไรบ้าง

1
“เงินลงทุน”
ค่าซื้อสัมปทาน

บริษัทต้องลงทุนเพื่อให้ได้มาซึ่งสิทธิในการสำรวจและผลิตปิโตรเลียมในพื้นที่ที่เล็งเห็นถึงศักยภาพ

2
“เงินลงทุน”
ค่าสำรวจ*

พอได้สัมปทานมาแล้ว บริษัทต้องลงทุนสำรวจเพื่อพิสูจน์ว่ามีปิโตรเลียมอยู่จริง และคุ้มค่าที่จะทำการพัฒนาเชิงพาณิชย์

3
“เงินลงทุน”
ค่าพัฒนา

ขั้นตอนต่อไป บริษัทต้องลงทุนพัฒนาเพื่อนำปิโตรเลียมขึ้นมาใช้ รวมถึงการเจาะหลุมผลิต ติดตั้งแท่นผลิต วางระบบท่อและระบบการผลิต

4
“เงินลงทุน”
ค่ารื้อถอน

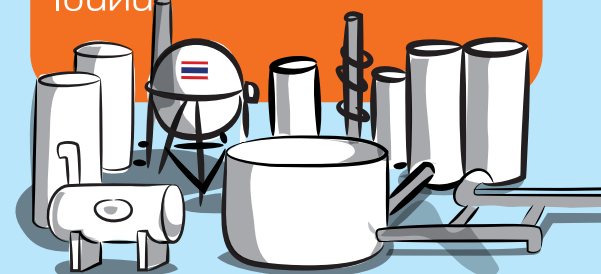
คืนพื้นที่

หลังจากผลิตปิโตรเลียมมาใช้จนหมดแล้ว บริษัทต้องลงทุนเพื่อปรับสภาพสิ่งแวดล้อมให้กลับสู่สภาพเดิม

นอกจากเงินลงทุนแล้ว ปตท.สผ. ยังมีค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสำรวจและผลิตแหล่งปิโตรเลียมที่ถูกรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนทันที ได้แก่

- ค่าใช้จ่ายในการผลิตและดำเนินการ
- ค่าใช้จ่ายในการซ่อมบำรุง เป็นต้น

แล้วในทางบัญชีมีวิธีรายงานเงินลงทุนเหล่านี้อย่างไร

- บันทึกลงเป็นสินทรัพย์และจะถูกตัดค่าเสื่อมเป็นค่าใช้จ่ายตามอายุการใช้งาน
- อายุการใช้งานก็เป็นไปตามปริมาณสำรองปิโตรเลียมที่สามารถผลิตได้ภายใต้อายุสัมปทาน

แล้วค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์สำหรับ ปตท.สผ. คิดอย่างไร

ด้วยลักษณะเฉพาะของ ปตท.สผ. จ้างต้น วิธีการตัดค่าเสื่อมที่เหมาะสม คือ **วิธีสัดส่วนผลผลิต หรือ Unit of Production (UOP)**

$$\text{ค่าเสื่อมราคา} = \text{มูลค่าสินทรัพย์} \times \frac{\text{ปริมาณการผลิต}}{\text{ปริมาณสำรองปิโตรเลียม}}$$

หรือพูดง่ายๆ ก็คือ “มีการผลิตเท่าไรก็มีการตัดค่าเสื่อมราคาออกมาเท่านั้น” (เมื่อเทียบกับปริมาณสำรองปิโตรเลียมที่เหลืออยู่ทั้งหมด)

- หลังจากเริ่มผลิตแล้ว บริษัทยังคงต้องลงทุนเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาและผลิตปิโตรเลียมที่มีอยู่ในแหล่งได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ
- มูลค่าสินทรัพย์ที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น จากการลงทุนที่เพิ่มขึ้น หรือการด้อยค่าสินทรัพย์ เป็นต้น รวมถึงปริมาณสำรองปิโตรเลียมที่เปลี่ยนแปลง จะส่งผลกระทบต่อค่าเสื่อมราคาที่ถูกรับรู้ในแต่ละงวด

หมายเหตุ: *หากหลุมที่ทำการสำรวจไม่คุ้มค่า เชิงพาณิชย์ สินทรัพย์ที่เกี่ยวข้องจะถูกรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนทั้งจำนวน

**คำอธิบายข้างต้นเป็นการอธิบายในเบื้องต้น ข้อมูลโดยละเอียดควรอ้างอิงกับมาตรฐานบัญชีที่เกี่ยวข้อง

จัดทำโดย แผนกนักลงทุนสัมพันธ์

บริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)